

Kutatási jelentés  
a Pénz-pataki-víznyelőbarlang (5381-2)  
2019 évi kutatásáról

**Készítette:** Csepreghy Ferenc (egyéni kutató)

# Összefoglalás

Barlang neve: Pénz-pataki-víznyelőbarlang

Kataszteri száma: 5381-2

A kutatással érintett barlangszakasz(ok): Vizes („régí”) ág

A kutatási engedély jogosultja: Csepreghy Ferenc

Kutatási engedély kibocsátója, száma: É-M KTVF, 15890-7/2013

Kutatási engedély lejárata: 2022. december 31.

Módosító engedély(ek) száma (ha van): BAZ m. KH Miskolci JH BO-08/KT/00804-6/2018

Jelentés időszaka: 2019. január 1. – december 31.

Kutatásvezető: Csepreghy Ferenc

Kutatásvezető-helyettes: -

A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatás megkezdésekor (a jelentési időszakra vonatkoztatva): 2036 / 139 m (*poligonhossz, az elkülönült felső barlang (Rókavár) és felszíni mérések, valamint a szifon víz alatti szakaszai nélkül*)

A kutatás során talált új barlangszakaszok hossza, vertikális kiterjedése: -

A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatási jelentési időszak végén: 2036 / 139 m

A jelentés lezárásának időpontja: 2020. február 14.

A jelentést összeállította: Csepreghy Ferenc

## A jelentés szöveges, tartalmi része az engedélyben megadott időszakban történt kutatásáról

Ebben az évben csak a Vizes („régí”) ágban dolgoztunk. Lebonyolítottuk a barlangnapi túravezetést, továbbá egy munkatúrát tudtunk tenni, október 5-én. A kutatási terv 1., 2., 4. és 5. pontja alá tartozó tevékenységet végeztünk: korszerűre átépítettük a Padlásra, az 50/17-18 végpont közelébe felvezető kötélpályát, és megvizsgáltuk a végpontot a feltárási perspektíva szempontjából. Az észlelt körülmények bizakodásra adnak okot.

- A barlangnapi túrák szombaton 8, vasárnap 5 fővel, rendben lezajlottak. Vasárnap – éppen felszínre visszaérkezésünk idején – heves eső kezdődött, amely több más helyszínen megnehezítette a túrákat. Nálunk is igen nagyra duzzadt a patak (több ezer liter/perc). Még a víznyelőhöz vezető szekérúton is nagy mennyiségű, sárga lé érkezett, afféle mellékágként, ami aztán a gyalogösvényen zúdult le, azt rongálva. Erőnkéből telhetően igyekeztünk a kártételét csökkenteni. Sajnos, az ösvény melletti egyik bükkfa gyökerei már nagyrészt a levegőben vannak. Az erdészet által létesített korlát is javításra szorul. A túra alkalmával, tehát még az eső előtt a szifon vízszintjét a szokásos szinten találtuk.
- Októberben a feltárási kutatás helyszínéül az 50/18 végpontot választottam:



Pontosabban, az 50/17 pontig lehet bekúszni a felfelé haladó járatba, ahol egy oldalfalra cementálódott, kopott kavicsokat tartalmazó dudor, és persze a járatlapi kitöltés szűkíti el annyira a járatot, hogy nemigen lehet átférni:



Amit most nem is erőltettem. A fő cél az endoszkóp kamerával, illetve huzatmérővel történő vizsgálat, illetve a továbbjutási esélyek megítélése volt. Illetve az 50. ponttól odáig tartó szakasz kötéltechnikai rendbe tétele (erről lejjebb írok). Az első kellemes meglepetés az erős, lefelé tartó huzat volt. Erre nem emlékeztem a nyolcvanas évekből. A műszer 0,07 - 0,20 között ingadozó, tipikusan 0,12 m/s légsebességet mutatott, mintegy 30\*40 cm szelvényben. A másik: az szűkület rövid és a bontási munka könnyűnek ígérkezik. A harmadik a hordalékkavicsokat tartalmazó kitöltés: e kavicsok leginkább lefelé haladó vízfolyás révén kerülhettek oda, nem pedig az ismert, dugulásos áradások alkalmával. A fenti képen ez jól látszik. A negyedik: a szűkület utáni egyenes járatszakaszban már nemigen lesz további tágításra szükség.

E szakasz főtájának számárhát szelvénye is ősi patakmederre enged következtetni, nem pedig korróziós kürtővégződésre:



Ennek a szakasznak az elhelyezkedése, és az érkező járatirány alapján reménykedem abban, hogy egy ősi víznyelőpont felé haladhatunk itt tovább. Igazololta tehát a kamerás vizsgálat a szűkület utáni egyenes szakasz meglétét, az 50/18 (lézerral mért) pontig. A végén pedig mintha jobbra kanyarodna a járat:



Egyelőre nem igazolta viszont egy további kürtő vagy magas hasadék létezését, ahogyan azt Szabó R. Zoltán rajzolta. Igaz, hogy én most – már csak a nálam lévő eszközök miatt is – nem préseltem magam annyira előre, mint ahogy azt ő talán megtehetette.

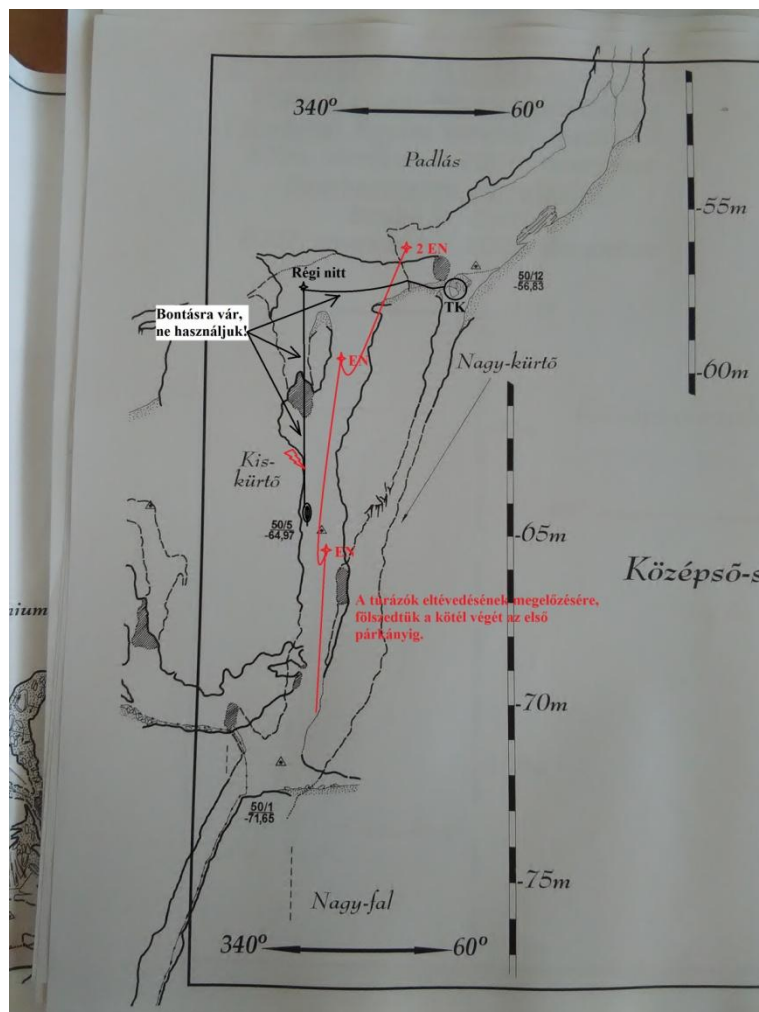
Szerencsére megóvándó képződmény nem akadályozza a munkát a szűkületben. Szükség lesz viszont biztosítókötélre az 50/17 ponthoz való rendszeres felmászáshoz, az eszközök és a kitermelt anyag leszállításához.

Találtunk a fölvezető kürtő közepe táján (kb. az 50/15 és 50/16 között) egy vízszintesen induló keskeny járatkezdeményt is – második kísérlet helye lehet, ha odafönt nem jutunk át.

A földalatti munka 4 fővel zajlott, 3 fős felszíni támogatással.

### Kötéltechnika:

A Padlás nevű járatot és annak felső végpontját az 1982.09.26-án végzett kürtőmászás során fedeztem fel. A fix, kettős kötélpályát is még a nyolcvanas években létesítettem. A standhely egy kedvezőtlen helyen lévő kötömb volt. Azóta csak minimális karbantartás történt. Így a feltárást megelőzően ki kellett alakítani egy biztonságos SRT kötélpályát. A két régi pálya közül egyelőre csak az egyiknek az átalakítására és a kötélcserélésére nyílt mód. Ezt az alábbi beszerelési vázlaton pirossal jelöltem, a lebontani tervezett másikat pedig feketével. A túrázók eltévedésének megelőzésére, fölszedtük a kötélt végét az első párkányig. A vázlat topográfiai értelemben nem pontos.



## Egyéb:

A kutatási időszak alatt a barlang állapotában érdemi változást nem figyeltünk meg. A beépített eszközök megfelelő állapotban voltak. Az októberi alkalommal a szokásos 5-10 egyedszámú denevér pihent a Jutka-kürtőben.

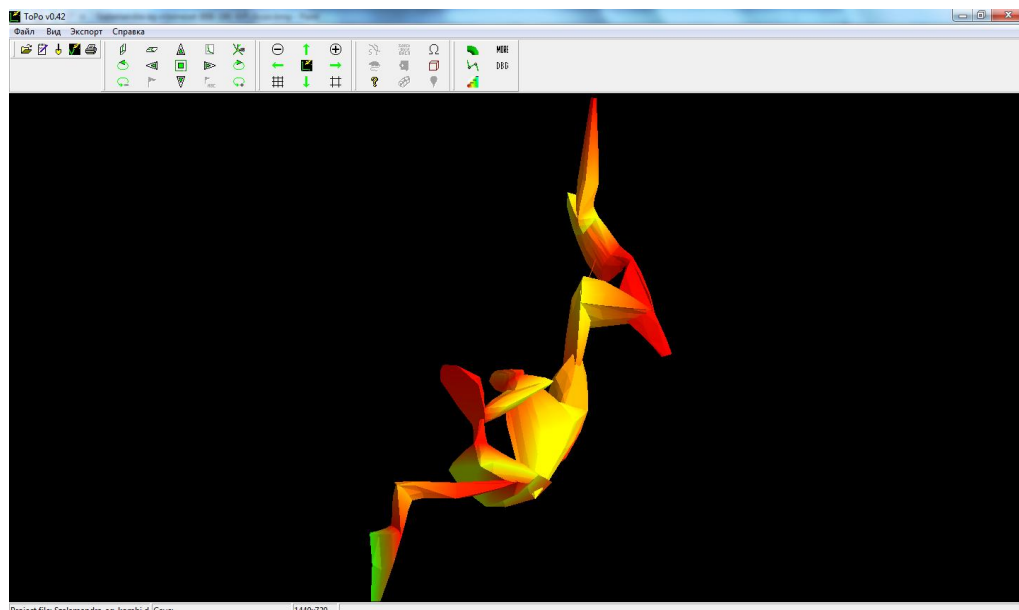
Létrehoztam a Google Drive szolgáltatásban egy tárhelyet, kifejezetten az adott barlang számára. Jelenleg a fényképgyűjteményem van rá feltöltve:

[https://drive.google.com/drive/folders/1bTxW\\_UAXEIS5HFhoBUGwYF9GWz4lGL3X?usp=sharing](https://drive.google.com/drive/folders/1bTxW_UAXEIS5HFhoBUGwYF9GWz4lGL3X?usp=sharing).

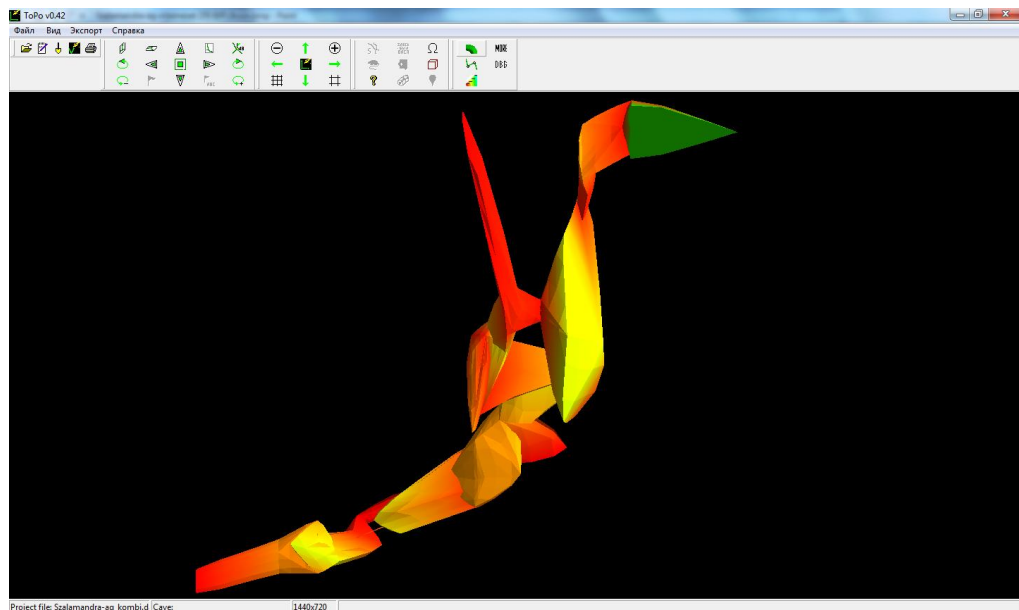
Tervezem az összes általam ismert dokumentum feltöltését.

Elkészítettem a 2015-ben feltárt Szalamandra-ág térmodelljét, az akkori felmérési adatok alapján. Ennek három nézetét tudom itt bemutatni.

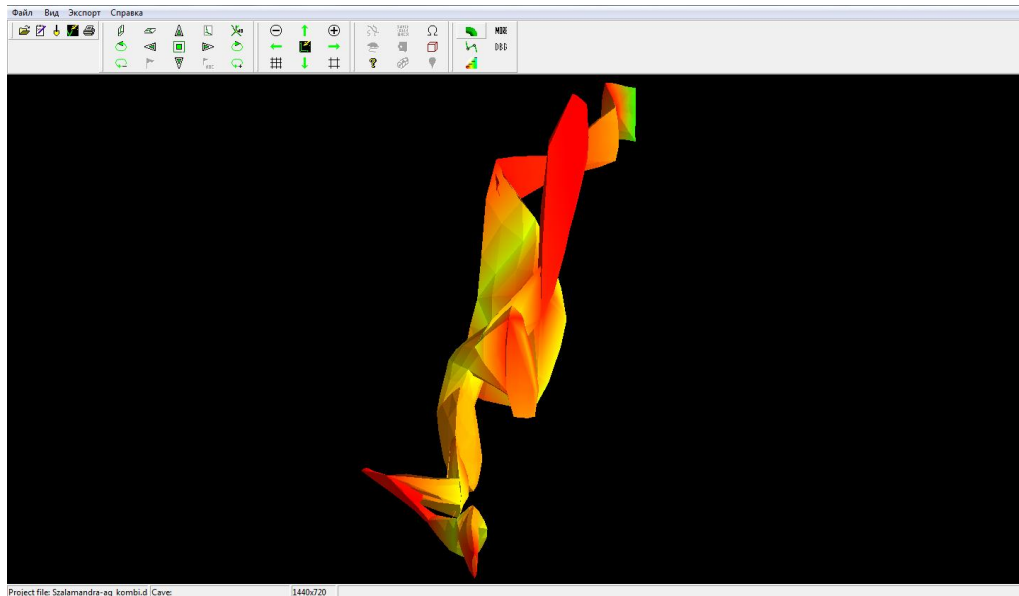
## Felülnézet:



Oldalnézet 270-90 fok (a zöld alakzat a bejutás helye (14/15/31/8-tól)):



Oldalnézet 8-188 fok (mintegy a végpont felől visszanezve):



A bejárat közelében sok éven át ismételten megmért koordináták átlagaként EOVS szerint 761816 keleti, 302448 északi és 537 m magassági adatot tudtam kiszámítani, de az adatok pontossága még semmiképpen nem kielégítő a barlangtérképhez való hozzárendelés céljára.

Budapest, 2010-02-15

Csepreghy Ferenc  
Kutatásvezető